

Dosarul nr. 2rc-60/21

Prima instanță - Judecătoria Soroca, sediul Florești (jud. E. Mărăndici)
Instanța de apel - Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Ciubotaru Ion”,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Primăriei comunei
Prajila, raionul Florești împotriva Întreprinderii Individuale „Ciubotaru Ion” cu
privire la încasarea plății de arendă și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

Primăria comunei Prajila, r-nul Florești a înaintat cerere de chemare în
judecată împotriva ÎI „Ciubotaru Ion” cu privire la încasarea plății de arendă și
compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești,
cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria comunei Prajila, r-nul Florești
împotriva ÎI „Ciubotaru Ion” cu privire la încasarea plății de arendă și și
compensarea cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.

S-a încasat de la ÎI „Ciubotaru Ion”, în beneficiul Primăriei comunei Prajila, r-
nul Florești, datoria la plata de arendă a bazinei acvatic în mărime de 41 612,92
de lei.

S-a încasat de la ÎI „Ciubotaru Ion”, în beneficiul Primăriei comunei Prajila, r-
nul Florești, cheltuieli pentru citarea publică a pârâtului în mărime de 110 lei.

În rest, pretenția acțiunii privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică s-
a respins, ca fiind nefondată.

La 25 noiembrie 2020 ÎI „Ciubotaru Ion”, a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești.

Prin hotărârea suplimentară din 2 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca,
sediul Florești, s-a încasat de la ÎI „Ciubotaru Ion”, în beneficiul statului, taxa de
stat pe marginea pretenției privind încasarea datoriei plății arendei în mărime de 1
248,92 de lei.

Prin încheierea din 31 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs
cererii de apel depusă de ÎI „Ciubotaru Ion” împotriva hotărârii din 26 octombrie
2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești și s-a comunicat apelantului despre

necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a cererii de apel în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, stabilindu-i termen până la 26 ianuarie 2021, ora 16:00.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de ÎI „Ciubotaru Ion” împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Florești și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate anexele.

La 24 martie 2020, prin intermediul poștei, ÎI „Ciubotaru Ion” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, reprezentantul ÎI „Ciubotaru Ion” a exprimat dezacordul cu soluția instanței de apel, menționând că încheierea din 31 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa sa la 5 ianuarie 2021, însă aceasta nu a fost recepționată, avizul de recepție fiind returnat instanței cu mențiunea „plecat”.

Despre încheierea contestată a aflat când s-a adresat Curții de Apel Bălți, unde i s-a eliberat informația că apelul înaintat a fost restituit și cauza a expediat în instanța de fond.

A remarcat că nu cunoaște din care considerente serviciul poștal a returnat avizul și a indicat că destinatarul este plecat, dacă el cu familia permanent s-au aflat în teritoriu și la domiciliu.

Din aceste motive, consideră că urmează a fi repus în termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând materialele dosarului, Colegiul constată că recursul declarat de ÎI „Ciubotaru Ion” urmează a fi restituit din motivele ce urmează.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen. Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Din suportul probator al dosarului, rezultă următoarele circumstanțe cronologice relevante.

La 19 mai 2020 Primăria comunei Prajila, r-nul Florești a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Ciubotaru Ion” cu privire la încasarea plății de arendă și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea din 18 septembrie 2020, ÎI „Ciubotaru Ion” a solicitat amânarea examinării cauzei, pentru a angaja un avocat pentru reprezentarea intereselor în instanța de judecată.

Prin încheierea protocolară din 21 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, cererea de amânare s-a admis și s-a acordat pârâtului termen pentru a angaja un avocat.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

La 25 noiembrie 2020 ÎI „Ciubotaru Ion”, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii.

La 2 decembrie 2020 Judecătoria Soroca, sediul Florești, a pronunțat, din oficiu, hotărârea suplimentară.

Hotărârea suplimentară nu a fost contestată cu apel.

Prin încheierea din 31 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de ÎI „Ciubotaru Ion” împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Curtea de Apel Bălți a cererii de apel motivate până la data de 26 ianuarie 2021, ora 16:00.

Încheierea din 31 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost expediată prin poștă apelantului ÎI „Ciubotaru Ion”, la 5 ianuarie 2021, conform scrisorii de însoțire nr. 278 (f.d. 84).

Date ce ar confirma recepționarea încheierii la momentul dat de către societatea recurentă, la dosar lipsesc, iar plicul a fost restituit instanței cu mențiunea „plecat” (f.d. 85-86).

Prin încheierea din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit apelul declarat de ÎI „Ciubotaru Ion” împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate anexele.

În motivarea soluției date, instanța a motivat că, încheierea Curții de Apel Bălți din 31 decembrie 2020, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa apelantului ÎI „Ciubotaru Ion” - or. Florești, str. Florilor, 18, la data de 5 ianuarie 2021 (f.d.84). Încheierea respectivă nu a fost recepționată de către apelant, fiind returnat avizul de recepție cu mențiunea „plecat” (f.d.86). În termenul stabilit de instanță, apelantul nu a înlăturat neajunsurile indicate și nu a prezentat cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază acțiunea.

La 24 martie 2020, ÎI „Ciubotaru Ion” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Analizând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție constată că ÎI „Ciubotaru Ion” a declarat recurs împotriva încheierii din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși ÎI „Ciubotaru Ion” în cererea de recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, totuși nu a indicat nici un motiv plauzibil, cu prezentarea unor probe concludente, ce justifică omiterea acestui termen.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că administratorul ÎI „Ciubotaru Ion” cunoștea despre existența litigiului și examinarea cauzei în instanța de apel.

Totodată, acestuia i-au fost expediate la adresa menționată de el toate actele de procedură adoptate de instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Astfel că, pe durata întregului proces, pârâtul/apelantul urma să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță, inclusiv prin ridicarea și recepționarea corespondenței, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CtEDO și (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

La caz, instanța de recurs reține că lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului, demonstrează că recurentul nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil de a lua cunoștință cu actele adoptate în cadrul cauzei respective.

În consecință, instanța de recurs menționează că ÎI „Ciubotaru Ion” a declarat recurs în afara termenului legal, adică peste termenul de 15 zile prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă și fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că cererea de repunere în termen este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Colegiul remarcă că conform art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Iar conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de

neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus în afara termenului legal.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Întreprinderea Individuală „Ciubotaru Ion” cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Ciubotaru Ion” împotriva încheierii din 27 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari